



# Farský list



18

2013

01.09.2013 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VIII

## Úvodník

Koncom leta mnohí zavárame úrodu - čerstvé dobroty. Chceme si uchovať to zdravé aj na zimu. Kamarát mi vrazil ako on zaváral uhorky. Zeleninu treba nakúpiť vtedy, keď sú v supermarketoch dobré ceny, ale vybrať sa treba hneď ráno, keď obchod otvárajú. Jeho deti ešte spali. Auto mal nepojazdné, išiel teda na bicykli. Obkľečil si bundu a svoj mobilný telefón zastrčil do horného vrecka. Uhorky kúpil; po 30 minútach ich už nebolo, len sa tak po nich zaprášilo. Potom asi pred deviatou odpovedal obe dcéry Sárku a Juditku na skautskú akciu. Ako tak cestou rozmýšľal, čo vybrať a kam zavolať... zrazu mu to došlo. Nemám mobil. Nebol ani na obvyklom mieste v aktovke ani doma. Nikde. Okrem toho, že bol drahý – s operačným systémom a vysúvacou klávesnicou, mal v ňom kopy jedinečných vecí vrátane kontaktov a veľké slovníky, ktoré boli pre neho ako učiteľa a prekladateľa veľmi vzácné. A tak sadol na bicykel a vracal sa po ceste, čo absolvoval ráno, až k supermarketu na opačnom konci mesta. Potom k domu, po uličkách... Pozeral, kde mohol vypadnúť. Pravdepodobnosť, že by ho náležca nezobral, bola minimálna. Bol vo veľkom strese, pretože mu od skautov volali, že dcérka Juditka veľmi plače a nechce nikoho ani vidieť, len ocka. Musel ísť po ňu. Išiel po dcérku a naložil ju na nosič bicykla. A začal hľadať „podrobnejšie“. Nikto nič nevidel, nenašiel. Začal sa modliť spolu s dcérkou. Obracali sa s dôverou na Boha, pre ktorého nič nie je nemožné – a už vôbec nie to, aby vedel, kde sa stratená vec nachádza, aby nám ju mohol vrátiť. Jeho sily nestačia, sú na to slabé; ale neukázal lenivosť – urobil všetko, čo mohol. A potom to prišlo. Boh k nemu prehovoril. Ako sa vracal domov s dcérkou na nosiči, idúc okolo miesta, okolo ktorého v deň prešiel asi päť či šesťkrát, Duch Boží mu povedal: „*Chod' k tantomu robotníkovi!*“ Robotníci rekonštruovali ulicu, dávali nové podložie a asfalt, obrubníky, chodníky. Bolo tam veľa pracujúcich. „*Spýtaj sa ho, či nenašiel mobil v modrom puzdre.*“ Bolo ich tam mnoho. Ale išiel za tým, ktorého mu Boh ukázal. „*Dobrý deň,*“ „*Chcem sa vás opýtať, nenašli ste tu ráno mobil?*“ Muž od Hlohovca si ho skúmavo prezrel, zaváhal, ale potom priznal: „*Nuž... áno,*“ pozrel na dcérku na nosiči. Možno kvôli nej priznal. To musí byť môj! „*Ja som stratil dnes ráno taký a taký,*“ opísal mu ho. „*V modrom puzdre.*“



Pobrali sa s ním do stavbárskej budy a skutočne: z vrecka pracovnej bundy vybral jeho mobil! Ešte chvíľu sa rozprávali, poďakoval sa mu, najmä že priznal nájdenú veci, a zamieril domov, chváliac v srdci toho, ktorý je mocný a o všetkom vie, stará sa o človeka, svoje stvorenie. Chválil Ho aj nahlas, aby to počula dcérka, a vysvetľoval jej, ako sa môže spoľahnúť na Pána – kedykoľvek. Potom si veci sumarizoval v hlave: svoju nepozornosť, že nemyslel na dôležité veci, ale bol tu Jeden, čo stále na nás myslí. Bdie nad nami a našimi potrebami. On dokáže napraviť aj naše chyby: náš dobrý Boh! Aké dobré je mať VIERU, aj pri zaváraní uhoriek, aj na bicykli, aj pri hľadaní vecí, aj na začiatku školského roka. Vždy.

*o. Rastislav (farár)*

## Vývoj Eucharistie v apoštolskom období I. diel

Všeobecne možno povedať, že Cirkev v prvom tisícročí zdôrazňovala viac prítomnosť spasiteľného činu, dynamický charakter Eucharistie, v ďalšom období zasa zdôrazňovala vecný prvok, t.j. realitu tela a krvi Ježiša Krista. V súčasnosti sa hľadá syntéza prítomnosti na spôsob činu a prítomnosti na spôsob podstaty so zvláštnym dôrazom na prítomnosť činu. V tomto vývoji chápania eucharistickej viery jedna časť teológov stávala viac do popredia kristologický aspekt Eucharistie, druhá skupina zasa soteriologický aspekt Kristovho diela.

### LITURGIA STAROKRESŤANSKÝCH ČIAS

Odkazy v Novom zákone na liturgiu prvopočiatkových kresťanských čias:

- Sk 2, 42 – 46 Eucharistia nebola jednoznačne vyčlenená zo židovských bohoslužieb
- Sk 20, 7 – 11 - rozlúčkové eucharistické zhromaždenie
  - Eucharistia spojená s vigíliou osobnej povahy, nie ako vigílie pred sviatkami
  - základným prvkom eucharistických bohoslužieb bolo ďakovná modlitba
- 1 Kor 10, 16 – 17 - je to skôr teológia eucharistie ako konkrétny spôsob slávenia
  - lámanie jedného chleba
- 1 Kor 11, 23 – 26 - obsahuje aj proklamáciu a anamnézu Pánovej smrti

Tri prvky Eucharistie prvotnej doby:

- židovská chrámová bohoslužba
- lámanie chleba – samotná eucharistia
- hostina lásky – agapé

– **UČENIE DVANÁSTICH** Eucharistia sa podávala pod obidvoma spôsobmi, ale oddelene.

### DIDACHÉ APOŠTOLOV

Toto učenie vyzýva veriacich, aby sa v deň Pánov zúčastnili na lámaní chleba a aby sa na to pripravili pestovaním bratského zmýšľania. Na toto bratské zmýšľanie kladú taký dôraz, že osobám, ktoré nežijú v pokoji, radia, aby sa najprv zmierili alebo sa radšej nezúčastnili na Eucharistii. Didaché označuje slávenie Eucharistie výslovne ako obeť, nie však ako pamiatku Ježišovej smrti a samotné slávenie má podľa Didaché eschatologický charakter.

### APOLÓGIA SV. JUSTÍNA, MUČENÍKA

Justín v svojej apológii píše, že na nedeľnej eucharistickej slávnosti sa smú zúčastniť jedine príslušníci cirkevnej obce, teda iba ten, kto uveril, že Ježiš žije. Predstavený cirkevnej obce, vzdávajúc vďaky, vyslovuje slová dobrorečenia nad chlebom a vínom. Prosbou o vtelené Slovo, pochádzajúce od Otca, sa obyčajný pokrm stáva Eucharistiou, ktorá je telom a krvou vteleného Ježiša Krista. Samotné slávenie sa koná ako spomienka na Ježišovo utrpenie a slúži na to, aby sme ďakovali Bohu za to, že stvoril pre človeka svet so všetkým, čo je v ňom; za to, že nás oslobodil od hriechu, v ktorom sme žili a nakoniec za to, že porazil mocnosti a sily zla skrze toho, ktorý sa podľa jeho vôle stal schopným trpieť. V obete, ktorá je zvýraznená v Eucharistii, vidí Justín splnenie Malachiášovho proroctva – 1,10n.

### APOŠTOLSKÁ TRADÍCIA SV. HYPOLITA RÍMSKEHO

V svojej práci nám zanechal kompletnú najstaršiu eucharistickú modlitbu. Dodnes však nie je isté, či popisuje paschálnu vigíliu alebo krstnú.

Obsahuje aj svedectvo o tom, že v tých časoch sa veľmi improvizovalo, boli vytvárané rôzne anafory a všeobecná schéma bola len pre tých, ktorí neboli schopní improvizovať.

#### **SV. JÁN CHRYZOSTOM**

Vo svojich náukách podával zvláštny spôsob objasňovania chápania Eucharistie. Tak veľmi prízvukuje totožnosť eucharistického tela s historickým telom Ježišovým, že sa nás zmocňuje dojem, akoby už nehovoril na rovine sviatostnej, ale prešiel na rovinu naturalistickú. Chryzostom nerozlišuje dostatočne sviatostný a historicko-prirodzený spôsob existencie. Leží mu však veľmi na srdci snaha dať do súladu časté slávenie Eucharistie s výrokom listu Hebrejom, že Kristus zomrel raz navždy za všetkých, že jeho obeta má definitívny charakter a preto už nie sú potrebné iné obety, ako to bolo v dobe pred Kristovým narodením. Zdôrazňuje, že ide tu vždy o jednu a tú istú obeť, ktorú Cirkev prináša. V Cirkvi jestvuje len jeden jediný obetný úkon, totiž obeť na Golgote. Keď Cirkev slávi Eucharistiu, slávi spomienku na túto jedinú obeť. Cirkev teda podľa Jána Chryzostoma neprináša novú obeť popri obete Kristovej.

#### **CYRIL ALEXANDRIJSKÝ**

V dielach Cyrila Alexandrijského sa môžeme stretnúť s výrazom „nekrvavá obeť“. Keď vyznávame Kristovu smrť, vzkriesenie i nanebovstúpenie, sme účastní na presvätom tele a drahocennej krvi našej spoločnej spásy.

#### **ZÁPADNÁ TEOLÓGIA**

V západnej teológii prvky chleba a vína zostávajú zachované aj po konsekrácii. Stávajú sa spôsobmi prítomnosti tela a krvi Ježiša Krista. Eucharistické formy prítomnosti Pánovho tela a krvi sa líšia od Ježišovho historického prirodzeného spôsobu prítomnosti. V Eucharistii máme oslavovať nie natoľko tajomnú prítomnosť historického Ježiša, ale skôr tajomné spásonosné pôsobenie osláveného Krista.

*Pokračovanie v ďalšom čísle FL...*

*o. Martin (kaplán)*

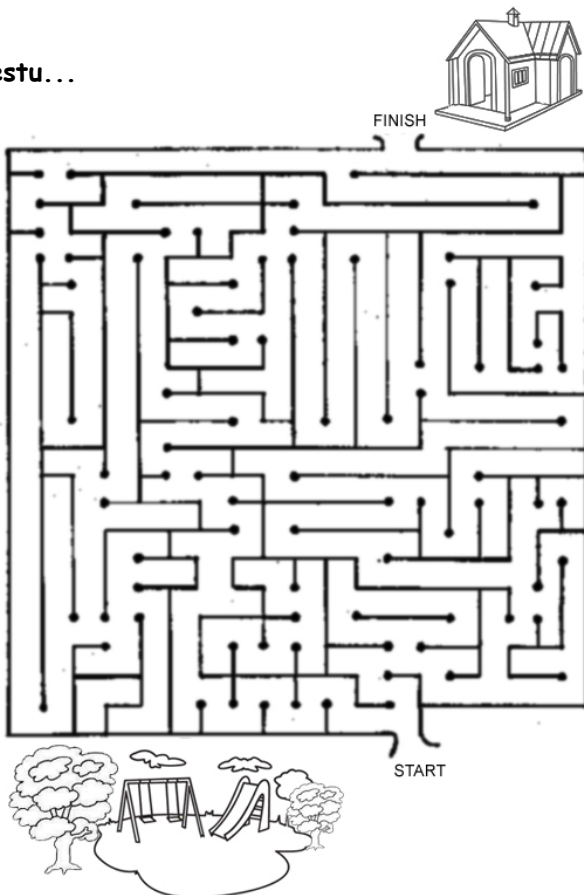
## **Farské oznamy**

- V NEDEĽU 01.09.2013 ZAČÍNAME NOVÝ CIRKEVNÝ ROK - INDIKT
- TENTO TÝŽDEŇ MÁME PRVÝ PIATOK, SPOVEDÁME HODINU PRED SV. LITURGIU, V PIATOK AJ POČAS LITURGIE
- V PRVÝ PIATOK SPOVEDANIE CHORÝCH PODĽA ROZPISU
- ZAČÍNA NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK, PRETO POZÝVAME DETI, MLÁDEŽ KU SV. ZMIERENIA
- V DŇOCH 06. – 07.2013 JE PÚŤ MLADÝCH DO ĽUTINY. BLIŽŠIE INFORMÁCIE NÁJDETE NA VÝVESKE
- SRDEČNE VÁS POZÝVAME NA DUCHOVNÚ OBNOVU PRED NAŠÍM CHRÁMOVÝM SVIATKOM, VO ŠTVRTOK, 12.09.2013 O 18.00 HOD. A TAKTIEŽ V SOBOTU O 10.00 HOD., V TENTO DEŇ JE **PRIKÁZANÝ** CHRÁMOVÝ SVIATOK, TAKTIEŽ ZDRŽANLIVOSŤ OD MÄSA
- V NEDEĽU 15.09.2013 O 10.00 HOD. SLÁVIME ODPUSTOVÚ SLÁVNOSŤ V NAŠOM CHRÁME SPOJENÚ SO SLÁVNOSTNOU POSVIACKOU NOVÝCH LAVÍC

- V SOBOTU 14.09.2013 A NEDEĽU 15.09.2013 SV. LITURGIA NA BANI NEBUDE
- V UTOROK 03.09.2013 ZAČÍNAME SLÁVIŤ SV. LITURGIE V KAPLNKE BOŽIEHO MILOSRDENSTVA O 16.00 HOD.
- OD ŠTVRŤKA 05.09.2013 POKRAČUJE FARNOSŤ DO KORÁN
- SKÚŠKY ZBORU „STAUROS“ SÚ KAŽDÝ UTOROK PO VEČERNEJ SV. LITURGII A V NEDEĽU O 18.00 HOD. SRDEČNE MEDZI SEBOU PRIVÍTAME NOVÝCH ČLENOV, KTORÍ MAJÚ ZÁUJEM O VÝCHODNÚ SPIRITUALITU A SVOJÍM SPEVOM CHCÚ EVANJELIZOVAŤ ĽUDÍ DNEŠNEJ DOBY

### Zábavné okienko-nájdi cestu...

Šéfovi nákladnej dopravy zvoní telefón.  
 "Haló, kto je tam?"  
 "Dobrý deň, šéfe, tu je Fero. Stala sa mi taká vec, rozbilo sa mi spätné zrkadlo na strane vodiča."  
 Šéf: "A teraz čo ja s tým?"  
 Tak ho vymeňte!"  
 Vodič: "Nemôžem, leží na ňom celý kamión."



Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,  
 Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: [www.grkat-sekcov.sk](http://www.grkat-sekcov.sk)

e-mail: [presov.sekcov@grkatpo.sk](mailto:presov.sekcov@grkatpo.sk)

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

